INDUSTRIJSKA PNEUMATIKA

Studijski program Mehatronika
III SEMESTAR
Nastavni fond: 2+2

Lekcija 5:

Minimizacija logičkih funkcija
- zadaci -

Predavač:

Prof. dr Marina Mijanović Markuš

UCG
Mašinski fakultet
Podgorica

Zadatak 1

Funkcija *y* je data preko tablice istine. Minimizirati je pomoću sva tri metoda minimizacije:
(a) algebarskom metodom
(b) metodom implikantnih matrica (Kvin-MekKlaski metoda), i
(c) Grafičkom metodom pomoću Veič-Karnoovih mapa.

dec.br.	x_1	x_2	x_3	y
0	0	0	0	0
1	0	0	1	0
2	0	1	0	0
3	0	1	1	1
4	1	0	0	1
5	1	0	1	0
6	1	1	0	1
7	1	1	1	1

Zadatak 1: (a) algebarska metoda

$$f^{(1)} = y = \{3, 4, 6, 7\}$$

$$y = \bar{x}_1 x_2 x_3 + x_1 \bar{x}_2 \bar{x}_3 + x_1 x_2 \bar{x}_3 + x_1 x_2 x_3$$

$$y = x_2 x_3 (\bar{x}_1 + x_1) + x_1 \bar{x}_3 (\bar{x}_2 + x_2) + x_1 x_2 (\bar{x}_3 + x_3)$$

$$y = x_2 x_3 + x_1 \bar{x}_3 + x_1 x_2$$

Zadatak 1: (b) metoda implikantnih matrica

$$f^{(1)} = y = \{3, 4, 6, 7\}$$

T.1.

Br.jedinica	*i*	*Bin. prikaz*	Saž.
1	4	100	+
2	3	011	+
	6	110	+
3	7	111	+

T.2.

i	*Bin. prikaz*	Saž.
4,6	1-0	a
3,7	-11	b
6,7	11-	c

Zadatak 1: (b) metoda implikantnih matrica

$$f^{(1)} = y = \{3, 4, 6, 7\}$$

Implikantna matrica:

	3	4	6	7
a		+	+	
b	+			+
c			+	+
	√	√	√	√

Esencijalne implikante a i b pokrivaju sve decimalne ekvivalente. Zato je:

$$y_{min} = a + b$$

$$y_{min} = x_1\overline{x}_3 + x_2x_3$$

Zadatak 1: (c) grafička metoda (Veič-Karno)

$$f^{(1)} = y = \{3, 4, 6, 7\}$$

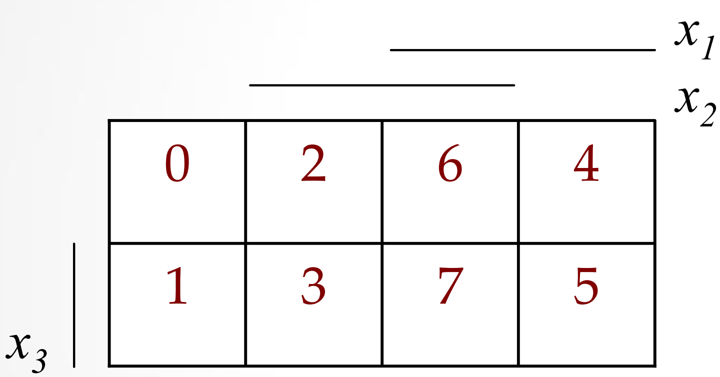

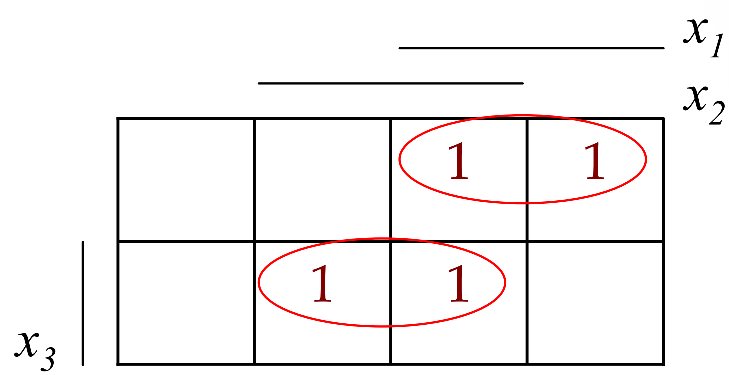

$$y_{min} = x_1\bar{x}_3 + x_2x_3$$

Zadatak 2

Data je funkcija $y(x_1, x_2, x_3, x_4)$:

$$y^{(1)} = \{0, 2, 3, 7, 8, 12, 14\}$$

Minimizirati je:

(a) metodom implikantnih matrica (Kvin-MekKlaski metoda), i

(b) Grafičkom metodom (Veič-Karnoove mape).

Zadatak 2: (a) metoda implikantnih matrica

$$y^{(1)} = \{0, 2, 3, 7, 8, 12, 14\}$$

T.1.

Br. jed.	*i*	*Bin. prikaz*	Saž.
0	0	0000	+
1	2	0010	+
	8	1000	+
2	3	0011	+
	12	1100	+
3	7	0111	+
	14	1110	+

T.2.

i,j	*bin.prikaz*	Saž
0,2	00-0	*a*
0,8	-000	*b*
2,3	001-	*c*
8,12	1-00	*d*
3,7	0-11	*e*
12,14	11-0	*f*

Zadatak 2: (a) metoda implikantnih matrica

$$y^{(1)} = \{0, 2, 3, 7, 8, 12, 14\}$$

	0	2	3	7	8	12	14
a	*	*					
b	*				*		
c		*	*				
d					*	*	
e			*	*			
f						*	*
			√	√		√	√

Implikante e i f su esencijalne. Pokrivaju decimalne ekvivalente 3, 7, 12 i 14. Njih ćemo izostaviti u implikantnoj matrici drugog reda (na sledećem slajdu).

Zadatak 2: (a) metoda implikantnih matrica

$$y^{(1)} = \{0, 2, 3, 7, 8, 12, 14\}$$

	0	2	8
a	*	*	
b	*		*
~~c~~		*	
~~d~~			*

Postupak bi se nastavio iterativno, ali sada nije moguće naći kolonu sa jednom zvjezdicom.

Tražimo pokrivene vrste ili pokrivene kolone i precrtamo ih, vodeći računa o optimalnosti.

To znači sledeće:
Implikanta a (pokriva 0 i 2) je dominantna nad c (pokriva samo 2). Zato ćemo isključiti implikantu c.

Implikanta b (pokriva 0 i 8) je dominantna nad d (pokriva samo 8). Zato ćemo isključiti implikantu d.

Dakle, minimalni oblik funkcije je:

$$y_{\min} = a + b + e + f =$$

$$= \overline{x}_1\overline{x}_2\overline{x}_4 + \overline{x}_2\overline{x}_3\overline{x}_4 + \overline{x}_1 x_3 x_4 + x_1 x_2 \overline{x}_4$$

Zadatak 2: (b) metoda Veič-Karno

$$y^{(1)} = \{0, 2, 3, 7, 8, 12, 14\}$$

x_3x_4 \ x_1x_2	00	01	11	10
00	1		1	1
01				
11	1	1		
10	1		1	

$$y_{\min} = \overline{x}_1\overline{x}_2\overline{x}_4 + \overline{x}_2\overline{x}_3\overline{x}_4 + \overline{x}_1x_3x_4 + x_1x_2\overline{x}_4$$

Zadatak 3: primjer sa nepotpunom funkcijom

Data je funkcija $y(x_1, x_2, x_3, x_4)$:

$$y = \sum(0, 1, 2, 3, 4, 6, 9, 10) + d(5, 11, 13)$$

Minimizirati je:

(a) metodom implikantnih matrica (Kvin-MekKlaski metoda), i

(b) Grafičkom metodom (Veič-Karnoove mape).

Zadatak 3: primjer sa nepotpunom funkcijom (b) Metoda implikantnih matrica

$$y = \sum(0, 1, 2, 3, 4, 6, 9, 10) + d(5, 11, 13)$$

Br. jed.	Dec. ekv.	Bin. prikaz	Saž.
0	0	0000	√
1	1	0001	√
	2	0010	√
	4	0100	√
2	3	0011	√
	5	0101	√
	6	0110	√
	9	1001	√
	10	1010	√
3	11	1011	√
	13	1101	√

Dec. ekv.	Bin. Pr.	Saž.
0, 1	000-	
0, 2	00-0	
0, 4	0-00	
1, 3	00-1	
1, 5	0-01	
1, 9	-001	
2, 3	001-	
2, 6	0-10	
2, 10	-010	
4, 5	010-	
4, 6	01-0	
3, 11	-011	
5, 13	-101	
9, 11	10-1	
9, 13	1-01	
10, 11	101-	

Sva neodređena stanja smo uključili u tabelu T.1.

Zadatak 3: primjer sa nepotpunom funkcijom (b) Metoda implikantnih matrica

$$y = \sum (0, 1, 2, 3, 4, 6, 9, 10) + d(5, 11, 13)$$

Dec. ekv.	*Bin. Pr.*	Saž.
0, 1	000-	√
0, 2	00-0	√
0, 4	0-00	√
1, 3	00-1	√
1, 5	0-01	√
1, 9	-001	√
2, 3	001-	√
2, 6	0-10	√
2, 10	-010	√
4, 5	010-	√
4, 6	01-0	√
3, 11	-011	√
5, 13	-101	√
9, 11	10-1	√
9, 13	1-01	√
10, 11	101-	√

Dec. ekv.	*Bin. Pr.*	Saž.
0,1,2,3	00--	
0,1,4,5	0-0-	
~~0,2,1,3~~	~~00--~~	
0,2,4,6	0--0	
~~0,4,1,5~~	~~0-0-~~	
~~0,4,2,6~~	~~0--0~~	
1,3,9,11	-0-1	
1,5,9,13	--01	
~~1,9,3,11~~	~~-0-1~~	
2,3,10,11	-01-	
~~1,9,5,13~~	~~--01~~	
~~2,10,3,11~~	~~-01-~~	

Zadatak 3: primjer sa nepotpunom funkcijom (b) Metoda implikantnih matrica

$$y = \sum (0, 1, 2, 3, 4, 6, 9, 10) + d(5, 11, 13)$$

Dec. ekv.	*Bin. Pr.*	Saž.
0,1,2,3	00--	a
0,1,4,5	0-0-	b
0,2,4,6	0--0	c
1,3,9,11	-0-1	d
1,5,9,13	--01	e
2,3,10,11	-01-	f

Sažimanje nije više moguće.

Zadatak 3: primjer sa nepotpunom funkcijom
(b) Metoda implikantnih matrica

$$y = \sum (0, 1, 2, 3, 4, 6, 9, 10) + d(5, 11, 13)$$

Dec. ekv.	*Bin. Pr.*	Saž.
0,1,2,3	00--	a
0,1,4,5	0-0-	b
0,2,4,6	0--0	c
1,3,9,11	-0-1	d
1,5,9,13	--01	e
2,3,10,11	-01-	f

Ne uzimaju se u obzir

	0	1	2	3	4	6	9	10	5	11	13
a	+	+	+	+							
b	+	+			+						
c	+		+		+	+					
d		+		+			+				
e		+					+				
f			+	+				+			
	√		√	√	√	√		√			

Zadatak 3: primjer sa nepotpunom funkcijom
(b) Metoda implikantnih matrica

$$y = \sum (0, 1, 2, 3, 4, 6, 9, 10) + d(5, 11, 13)$$

	0	1	2	3	4	6	9	10
a	+	+	+	+				
b	+	+			+			
c	+		+		+	+		
d		+		+			+	
e		+					+	
f			+	+				+
	√		√	√	√	√		√

Esencijalne implikante su *c* i *f*.

	1	9
a	+	
b	+	
d	+	+
e	+	+

U implikantnoj matrici drugog reda nema esencijalnih implikanti. Ali implikante *d* i *e* su dominantne nad *a* i *b*, jer pokrivaju iste decimalne ekvivalnte kao *a* i *b,* ali i više od njih. Zato ćemo vrste *a* i *b* izbrisati.

Zadatak 3: primjer sa nepotpunom funkcijom
(b) Metoda implikantnih matrica

$$y = \sum (0, 1, 2, 3, 4, 6, 9, 10) + d(5, 11, 13)$$

	1	9
d	+	+
e	+	+

Implikante d i e su istog reda (imaju isti broj promjenljivih). Zato imamo dva rešenja.

$$y_{\min)1} = c + f + e = \bar{x}_1\bar{x}_4 + \bar{x}_2 x_3 + \bar{x}_3 x_4$$

$$y_{\min)2} = c + f + d = \bar{x}_1\bar{x}_4 + \bar{x}_2 x_3 + \bar{x}_2 x_4$$

Zadatak 3: primjer sa nepotpunom funkcijom (b) Veič-Karno metoda

$$y = \sum (0, 1, 2, 3, 4, 6, 9, 10) + d(5, 11, 13)$$

$x_3 x_4$ \ $x_1 x_2$	00	01	11	10
00	1	1		
01	1	-	-	1
11	1			-
10	1	1		1

$$y_{min)1} = \bar{x}_1\bar{x}_4 + \bar{x}_2 x_3 + \bar{x}_3 x_4$$

Zadatak 3: primjer sa nepotpunom funkcijom (b) Veič-Karno metoda

$$y = \sum (0, 1, 2, 3, 4, 6, 9, 10) + d(5, 11, 13)$$

$x_3 x_4$ \ $x_1 x_2$	00	01	11	10
00	1	1		
01	1	-	-	1
11	1			-
10	1	1		1

$$y_{\min)2} = \bar{x}_1\bar{x}_4 + \bar{x}_2 x_3 + \bar{x}_2\bar{x}_4$$

Zadatak 4: Veič-Karnoova metoda minimizacije

$x_3 x_4 \backslash x_1 x_2$	00	01	11	10
00	1	1		1
01	1	1		1
11	1	1		1
10	1	1		

$$f = \overline{x}_1 + \overline{x}_2\overline{x}_3 + \overline{x}_2 x_4$$

Zadatak 5: Veič-Karnoova metoda minimizacije

Nepotpuno definisane funkcije

$x_3 x_4$ \ $x_1 x_2$	00	01	11	10
00	-	1	1	-
01		-	1	
11			1	
10			1	

$$f = \overline{x}_3\overline{x}_4 + x_1x_2$$

Zadatak 6: Veič-Karnoova metoda minimizacije

Nepotpuno definisane funkcije

$x_3 x_4$ \ $x_1 x_2$	00	01	11	10
00	1	1	1	1
01	1	-		1
11		-		
10		1	-	1

$$F = \sum(0,\ 1,\ 4,\ 6,\ 8,\ 9,\ 10,\ 12) + d(5,7,14) = \overline{x_2}\,\overline{x_3} + x_1\overline{x_4} + x_2\overline{x_4}$$

Zadatak 7: Veič-Karnoova metoda minimizacije

Nepotpuno definisane funkcije

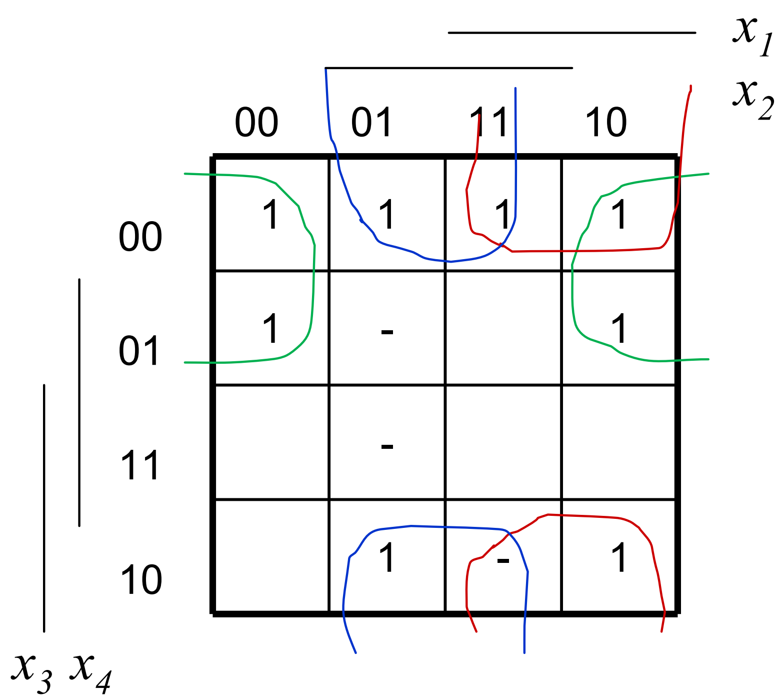

$$F=\sum(0, 1, 4, 6, 8, 9, 10, 12)+d(5,7,14) = \bar{x}_2\bar{x}_3 + x_1\bar{x}_4 + \bar{x}_1 x_2$$